

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

UTENOS REGIONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „UTENOS RAJONO DVISEKTORĖ STRATEGIJA 2016 – 2023 m.“ (toliau – VPS)

kvietimo Nr. 8

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS													
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. 3D-83 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.												
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Palankių sąlygų sudarymas jaunimui ir jauniems žmonėms kurti verslą ir skatinti užimtumą kaimo vietovėse“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-9 (toliau – VPS priemonė) vietos projektams											
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	1	9	-	0	4	-	1	6	
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	1	9	-	0	5	-	1	7	
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	1	9	-	0	3	-	0	4	☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____
												☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. -
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A											

1.6.	VPS priemonės, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	VPS priemonės tikslas - sudaryti galimybes vietos jaunimui ir jauniems žmonėms pasinaudoti paramos lėšomis verslo pradžia ir / ar tolesnei plėtrai.
1.7.	Pagal VPS priemonę parama teikiama:	<p>Pagal priemonę tikslinis paramos gavėjas jaunimas iki 29 metų ir jauni žmonės iki 40 metų amžiaus, gali teikti ūkininkai, kaimo gyventojai, labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, kuriančios ar plečiančios verslą, didinant užimtumą Utenos rajono kaimo vietovėse.</p> <p>Šia priemone skatinamas jaunimo ir jaunų žmonių užimtumas kaime, jiems skiriant paramą jų verslo kūrimui ar plėtrai kaime, bei mažinti jaunimo išvykimą į miestą, emigraciją į užsienį ir kviečiant sugrįžti. Parama nėra skiriama tiesiogiai žemės ūkio plėtrai, technikos ar technologijų, skirtų žaliavos gamybai, pirkimui. Numatyta skirti paramą ne žemės ūkio verslui, kaimo turizmo plėtrai, tradicinių amatų vystymui, produktų gamybai ir pardavimui, paslaugų teikimui. Pagal priemonę skatinamas inovacijų diegimas.</p> <p>Projekto veiklomis kuriamos naujos bei išlaikomos darbo vietos (naujos darbo vietos sąvoka pateikta VP administravimo taisyklių 23.1.7 papunktyje (nauja darbo vieta (naujas etatas) – tai paramos gavėjo pagal darbo sutartį, individualios veiklos pažymą, verslo liudijimą ar mažosios bendrijos vadovo pagal civilinę (paslaugų) sutartį naujai sukurta ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikyta darbo vieta (visas etatas), tiesiogiai susijusi su projekte numatytos veiklos vykdymu).</p> <p>Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2_priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės tikslus, remiamas veiklas.</p> <p>Paramos gavėjų įsipareigojimai sukurti ir išlaikyti darbo vietas nustatomi ir turi atitikti 2017-11-09 LR ŽŪM ministro įsakymu Nr. 3D-718 parvirtinta „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“.</p>
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	<p>Galimi pareiškėjai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teisinis statusas – fiziniai asmenys. Pobūdis – ūkininkai ir kaimo gyventojai (asmenys nuo 18 iki 40 metų amžiaus). 2. Teisinis statusas - privatūs juridiniai asmenys. Pobūdis – labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, kurių steigėjas nuo 18-40 metų amžiaus. <p>Utenos regiono VVG veiklos teritorijoje (Utenos rajono kaimo seniūnijose), registruoti privatūs juridiniai asmenys / deklaratavę nuolatinę gyvenamąją vietą fiziniai asmenys / įregistravę žemės ūkio valdą ir ūkį ūkininkai.</p>

		Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Partneriai negalimi.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės vietos projektų paraiškas skiriama:	117 639,00 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	39 095,75 Eur.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	1. Nedaugiau kaip 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus asmenis, atitinkančius labai mažai įmonei keliamus reikalavimus. 2. Nedaugiau kaip 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai vietos projektą teikia asmenys, atitinkantys labai mažai įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Europos Komisijos 2003 m. gegužės 3 d. rekomendacijoje Nr. 2003/361/EC dėl labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės apibrėžimo (taikoma fiziniams asmenims).
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	- Pareiškėjo nuosavos piniginių lėšos; - Pareiškėjo skolintos lėšos; - Pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos; - Gautinos paramos lėšos, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų. Laikoma, kad vietos projektas pakankamai kokybiškas ir sukurs pakankamą pridėtinę vertę siekiant VPS tikslų, jeigu vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu jam suteikiama ne mažiau kaip 40 (keturiasdešimt) balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir
----------	-------------------------------------	--	--	---

				ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Didesnis naujų darbo vietų skaičius. Pareiškėjas išsipareigoja, kad iki projekto įgyvendinimo pabaigos bus sukurtos ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikytos naujos darbo vietos. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Tikrinama pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis. Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje suplanuotą darbo vietų skaičių. Verslo plano 2 dalyje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktais duomenimis.	Projekto įgyvendinimo metu sukurta (-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta (-os) tikrinama pagal pateiktus SODROS duomenis, darbo santykius ir už darbą apmokėjamą įrodantys dokumentai. Tikrinama pagal pateiktas vietos projektų įgyvendinimo ataskaitas. Vietos projektų kontrolės laikotarpiu pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto projekto metines ataskaitas bei pridedamus dokumentus: 1. darbo santykius ir apmokėjamą už darbą įrodantys dokumentai (darbo sutartis, darbo laiko ir darbo užmokesčio apskaitos žiniaraštis (<i>įmonėms ir ūkininkams</i>)); verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma (<i>fiziniam asmeniui</i>).
1.1.	Sukurta 2 ir daugiau naujų darbo vietų (etatų);	25	-	-
1.2.	Sukurta 1,5 naujos darbo vietos (etatų).	20	-	-
2.	Pareiškėjas iki paraiškos pateikimo dienos ne trumpiau kaip 1 metus gyvena arba registruotas Utenos regiono VVG teritorijoje. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Tikrinama paraiškos pateikimo momentu. Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktos nuorodos į prie Vietos projekto paraiškos pateiktus dokumentus (kuriuose matytusi Gyvenamosios vietos įrodantys dokumentai: pareiškėjo (fizinio asmens) gyvenamosios vietos deklaraciją, pareiškėjo (juridinio asmens) – registracijos vietą) arba pateiktas pagrindimas.	Projekto įgyvendinimo laikotarpiu pareiškėjas VPS vykdytojui teiks vietos projekto įgyvendinimo ataskaitas. Patikrų metu pareiškėjas privalės pateikti visus prašomus dokumentus ir informaciją, susijusius tikrinamu projektu, taip pat kitus dokumentus.
2.1.	Pareiškėjas (fizinis asmuo) - kaimo gyventojas paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinius vienerius	25	Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama pagal seniūnijos, kurioje gyvenamąją vietą deklaravo pareiškėjas (fizinis asmuo),	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.

	metus nepertraukiamai yra deklaravęs gyvenamąją vietą Utenos regiono VVG teritorijoje.		išduotą pažymą, kurios duomenimis galima nustatyti, kad pareiškėjas ne trumpiau kaip 1 metus deklaravęs gyvenamąją vietą Utenos regiono VVG teritorijoje.	
2.2.	Pareiškėjas (ūkininkas) paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip prieš 12 mėnesių įregistravęs žemės ūkio valdą ir ūkininko ūkį Utenos regiono VVG teritorijoje.	25	Atitiktis vertinimo kriterijui vertinama pagal Žemės ūkio ir kaimo verslo registro bei Ūkininkų ūkių registro išduotos pažymos, įrodančios, kad pareiškėjas (ūkininkas) – ne trumpiau kaip prieš 1 metus įregistravęs žemės ūkio valdą ir ūkininko ūkį Utenos regiono VVG teritorijoje.	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.
2.3.	Pareiškėjas (juridinis asmuo) paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus nepertraukiamai yra registruotas Utenos regiono VVG teritorijoje.	25	Tikrinama rekvizitai.vz.lt pagrįsti juridinių asmenų duomenų bazės duomenimis.	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.
3.	Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Tikrinama vietos projekto paraiškos 2 skyriaus „Bendra informacija apie vietos projektą“ duomenimis. Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje nurodytą paramos lyginamąją dalį proc.	Vietos projekto įgyvendinimo ataskaita ir pridedami dokumentai, jeigu atsižvelgiant į projektą tokių yra.
3.1.	Kai pareiškėjas fizinis asmuo, ūkininkas arba labai maža įmonė prašomas paramos intensyvumas ne didesnis kaip 60 proc. ir mažiau. Kai pareiškėjas maža arba vidutinė įmonė prašomas paramos intensyvumas ne didesnis kaip 40 proc. ir mažiau.	25	-	-
3.2.	Kai pareiškėjas fizinis asmuo, ūkininkas arba labai maža įmonė prašomas paramos intensyvumas nuo 62 proc. iki 65 proc. Kai pareiškėjas maža arba vidutinė įmonė prašomas paramos intensyvumas nuo 42 proc. iki 45 proc.	23	-	-

3.3.	Kai pareiškėjas fizinis asmuo, ūkininkas arba labai maža įmonė prašomas paramos intensyvumas nuo 66 proc. iki 68 proc. Kai pareiškėjas maža arba vidutinė įmonė prašomas paramos intensyvumas 46 proc. iki 48 proc.	20	-	-
4.	Į kuriamą (-as) naują (-as) darbo vietą (-as) įdarbinamas (-i) kaimo gyventojas (-i).	15	Tikrinama paraiškos pateikimo momentu. Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“. Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje pateiktą informaciją apie planuojamą įdarbinti asmenį.	Dokumentai, įrodantys įdarbinto asmens deklaruojamą gyvenamąją vietą darbo santykių pradžios momentu (pvz. gyvenamosios vietos pažyma). Projekto įgyvendinimo metu sukurta (-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta(-os) tikrinama pagal pateiktus SODROS duomenis. Darbo santykius ir už darbą apmokėjimą įrodantys dokumentai (pvz: darbo sutartys ir kt.).
5.	Projekto įgyvendinimo metu diegiamos inovacijos Utenos rajono savivaldybės mastu.	10	Pirminės vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktos nuorodos į prie projekto paraiškos pateiktus dokumentus arba pateiktas pagrindimas. Verslo plano 1 dalies „Bendroji informacija“ 1.2. papunktyje „Bendra informacija apie verslo idėją“ pateiktas aprašymas. Atitiktis vertinama vadovaujantis, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918.	Vietos projekto įgyvendinimo ataskaita ir pridedami dokumentai, jeigu atsižvelgiant į projektą tokių yra.
Iš viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte.

	Tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 24 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos.	
3.2. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka. Komercinis pasiūlymas, išskyrus atvejus, kai pasiūlymas pateikiamas pasinaudojus viešai prieinama informacija (internetu), turi būti išrašytas pareiškėjo vardu ir patvirtintas komercinio pasiūlymo teikėjo atstovo parašu. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo dieną. Komerciniame pasiūlyme turi būti siūloma įsigyti naujas, nenaudotas prekes, atitinkančias taikytinus ES ir nacionalinius standartus.		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.2.1.	Naujų prekių įsigijimo:	<p>1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų prekių tiekėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);</p> <p>3. atliktų prekių pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų.</p>
3.2.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:	-

3.2.1.1.1.	Speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui	3.2.1. eilutė.
3.2.1.1.2.	<p>Projektui įgyvendinti ir projekte numatyti veiksmai vykdyti būtina technika ir (arba) įranga.</p> <p>Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – mobilioji prekyba VVG teritorijoje pagaminta produkcija; 2. pavėžėjimo paslaugos teikimas socialiai pažeidžiamiems ir socialiai atskirtiems asmenims, gyvenantiems VVG teritorijoje. <p><i>Motorinės transporto priemonės įsigijimo sąlygos turi atitikti Vietos projektų administravimo taisyklių 27.1.1. ir 27.1.2. punktų nuostatas.</i></p>	3.2.1. eilutė.
3.2.1.1.3.	Naujų statybinių medžiagų įsigijimas, kai projekte numatyti veiksmai vykdyti skirti gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba,	3.2.1. eilutė.

	rekonstravimas, kapitalinis remontas ar paprastas remontas atliekamas ūkio būdu	
3.2.2.	Darbu ir paslaugų įsigijimo:	<p>1. bent 3 (trims) skirtingų darbų vykdytojų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);</p> <p>3. atliktų darbų ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, ir (arba) paslaugų teikėjų.</p>
3.2.2.1.	Projekte numatyti veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas, paprastas remontas ir (arba) kapitalinis remontas. <i>Projekte numatyti veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą, kapitalinį remontą ar paprastą remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų</i>	3.2.2. eilutė.

	<i>statybinių medžiagų įsigijimas (paraiškos 3.2.1.1.3. punktas)</i>	
3.2.2.2.	Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos)	3.2.2. eilutė.
3.2.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo):	<p>Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias). Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti pagal konsultacijų turinį).</p> <p>1. bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami</p>

		internetu tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); 3. atliktų paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų paslaugų teikėjų.
3.2.3.1.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos	3.2.3. eilutė.
3.2.3.2.	Vietos projekto viešinimo išlaidos	3.2.3. eilutė.

3.3. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:

- 3.2.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;
- 3.3.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);
- 3.3.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- 3.3.4. nepagrįstai didelės išlaidos;
- 3.3.5. vietos projekto einamosios administravimo išlaidos;
- 3.3.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.3.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;
- 3.3.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.3.9. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos. Paramos gavėjas, siekdamas, kad trumpalaikis turtas būtų pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidomis, jį turi sunaudoti vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu (taikoma, kai numatytas naujų statybinių medžiagų įsigijimas);
- 3.3.10. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;

3.3.11. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);

3.3.12. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;

3.3.13. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės).

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI			
Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.			
4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 papunktyje.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Tinkami paramos gavėjai:	Atitiktis tikrinama pagal juridinio asmens registravimo pažymėjimą ir (arba) ūkininko ūkio registravimo pažymėjimą, ir (arba)	Atitiktis šiai sąlygai tikrinama tik vietos projektų vertinimo etape.

	<p>– ūkininkai ir kaimo gyventojai (asmenys nuo 18 iki 40 metų amžiaus).</p> <p>– labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, kurių steigėjas nuo 18-40 metų amžiaus.</p>	<p>individualios veiklos vykdymo pažymą, ir (arba) verslo liudijimą ir (arba) gyvenamosios vietos pažymą.</p>	
4.2.2.2.	<p>Tinkami paramos gavėjai – Utenos regiono VVG veiklos teritorijoje (Utenos rajono kaimo seniūnijose) registruoti privatūs juridiniai asmenys / deklaruojant nuolatinę gyvenamąją vietą fiziniai asmenys / įregistravę žemės ūkio valdą ir ūkį ūkininkai.</p>	<p>Atitiktis tikrinama pagal juridinio asmens registravimo pažymėjimą ir (arba) ūkininko ūkio registravimo pažymėjimą, ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažymą, ir (arba) verslo liudijimą ir (arba) gyvenamosios vietos pažymą.</p>	<p>Atitiktis šiai sąlygai tikrinama tik vietos projektų vertinimo etape.</p>
4.2.2.3.	<p>Projekto įgyvendinimo metu sukuriama naujos darbo vietos.</p>	<p>Vietos projekte numatyta kurti naują (-as) darbo vietą (-as). Paramos gavėjų išsipareigojimui sukurti ir išlaikyti darbo vietas nustatomi ir turi atitikti 2017-11-09 LR ŽŪM ministro įsakymu Nr. 3D-718 parvirtinta „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“. Atitiktis finansavimo sąlygai vertinama remiantis paraiškos ir su ja pateiktų dokumentų duomenimis.</p>	<p>Vietos projektų įgyvendinimo laikotarpiu vertinama pagal pateiktas vietos projektų įgyvendinimo ataskaitas.</p> <p>Vietos projektų kontrolės laikotarpiu pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto projekto metines ataskaitas bei pridedamus dokumentus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. darbo santykius ir apmokėjimą už darbą įrodantys dokumentai (darbo sutartis, darbo laiko ir darbo užmokesčio apskaitos žiniaraštis (įmonėms ir ūkininkams); 2. verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma. (fiziniams asmenims).
4.2.2.4.	<p>Pareiškėjas juridinis asmuo yra registruotas Utenos rajono kaimo vietovėje ir veikiantis Utenos rajono savivaldybės teritorijoje. Pareiškėjas fizinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta Utenos rajono kaimo vietovėje.</p>	<p>Juridinių asmenų atitiktis finansavimo sąlygai vertinama pagal juridinių asmenų registro pateiktus duomenis, o fizinių asmenų pagal seniūnijos, kurioje gyvenamąją vietą deklaravo pareiškėjas (fizinis asmuo) išduotą pažymą.</p>	<p>Atitiktis šiai sąlygai nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.</p>
4.2.2.5.	<p>Įgyvendinant vietos projektą sukuriama naujos darbo vietos. (Planuojamos vienos darbo</p>	<p>Pagal VPS priemonę planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 39 095,75 Eur, kuri sutampa su didžiausia galima paramos</p>	<p>Atitiktis šiam kriterijui tikrinama projektų vertinimo etape.</p>

	<p>vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą VPS priemonės, pagal kurią yra skelbiamas kvietimas teikti vietos projektus, lygmeniu.)</p>	<p>suma vietos projektui. Jei vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama gali siekti iki 19 547,87 Eur. Vertinamas santykis tarp VPS priemonei, pagal kurią planuojama kurti darbo vietas, numatyto biudžeto ir planuojamo VPS darbo vietų sukūrimo rodiklio pagal atitinkamą VPS priemonę reikšmės. Tikrinama remiantis paraiškos duomenimis.</p> <p><i>Paramos gavėjų įsipareigojimai sukurti ir išlaikyti darbo vietas nustatomi ir turi atitikti 2017-11-09 d. LR ŽŪM ministro įsakymu Nr. 3D-718 parvirtinta „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. 3D-485 redakcija).</i></p>	<p>Vietos projektų įgyvendinimo laikotarpiu – vietos projektų įgyvendinimo ataskaitų bei pridedamų dokumentų vertinimas; Kontrolės laikotarpiu tikrinama pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto vietos projekto metines ataskaitas ir pridedamus dokumentus.</p>
4.2.3.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje.		
4.2.4.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.4.1.	<p>Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra, taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos:</p> <p>1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), remiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra toks:</p> <p>1.1. Jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su alternatyvaus žemės ūkiui verslo kūrimu ar plėtra, gali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios nepatenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 ir 3 skyrius (išskyrus veiklą, susijusią su paslaugų žemės ūkiui teikimu), galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas;</p> <p>1.2. Jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su maisto produktų ar gėrimų gamyba, įskaitant apdorojimą ir perdirbimą, gali būti pasirenkamos ekonominės veiklos rūšys, kurios patenka į EVRK C sekcijos 10 skyrių „Maisto produktų gamyba“ ir 11 skyrių „Gėrimų gamyba“.</p>		
4.2.5.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte.		
4.2.6.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo ir (arba) partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“.		
4.3.	Vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai:		
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte.		
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–46 punktuose.		
4.3.2.1.	<p>Įgyvendinti projektą per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma vietos projekto paraiškoje (verslo plane).</p>		

4.3.2.2.	Pradėti projekto įgyvendinimo darbus ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paramos skyrimo dienos. (Darbų pradžia – laikas, kai pradedami su investicija susiję faktiniai statybos darbai arba prisiimamas pirmasis teisiškai privalomas sutartinis įsipareigojimas užsakyti ir (arba) įsigyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, priklausomai nuo to, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas, nelaikomi darbų pradžia).
4.3.2.3.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (FSA 2 priedas), Vienos įmonės deklaracija (FSA 3 priedas) bei Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija (FSA 4 priedas).
4.3.2.4.	Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS, kaip numatyta šio FSA 4.2.5.1. papunktyje.
4.3.2.5.	Iki projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos, kaip nurodyta 2017-11-09 d. LR ŽŪM ministro įsakymu Nr. 3D-718 patvirtintoje „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. 3D-485 redakcija). Vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiais turi būti išlaikytos naujos (vietos projekto įgyvendinimo metu sukurtos) darbo vietos ir darbo vietos, kurios buvo sukurtos per vienus metus iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos.
4.3.2.6	Nauja darbo vieta (1 etatas) grindžiama 8 valandų darbo diena, 40 valandų darbo savaitė, jei Darbo kodekse nenustatyta kitaip, ištikus metus (taikoma, dirbantiems pagal darbo sutartis), išskyrus sezoninių darbų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, atvejus.
4.3.2.7.	Jeigu veikiama pagal verslo liudijimą, verslo liudijimas turi galioti ištikus metus, išskyrus sezoninių darbų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, atvejus.
4.3.2.8.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.
4.3.2.9.	Jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis, skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su vietos projekto paraiška, pateikiant paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška pateikiamas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, pateikimo, vietos projekto vykdytojas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Jei paskolą suteikia ne kredito įstaiga, paskolos sutartis turi būti patvirtinta notaro (paskola, suteikta ne kredito įstaigų, galima tik verslo pradžios ar verslo plėtros atvejais).
4.3.2.10.	Apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti panaudota parama (vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, o įgyvendinus vietos projektą – likutinė verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto

	nusidėvėjimo normas, esant draudimo paslaugų prieinamumui). Įvykus draudžiamajam įvykiui vietos projekto vykdytojas įsipareigoja nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai raštu pranešti VPS vykdytojais, o ši nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie tai informuoti Agentūrą. Reikalavimas apdrausti turtą gali būti netaikomas, jei vietos projekto vykdytojas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nebuvo galimybių ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šį faktą patvirtinančius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus draudžiamajam įvykiui – vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu atkurti turtą didžiausia turto atkuriamąja verte, o vietos projekto kontrolės laikotarpiu atkurti turtą ne mažesne negu likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas;
4.3.2.11.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nenutraukti ar neperkelti gamybinės veiklos už Utenos regiono VVG veiklos teritorijos ribų, nepakeisti infrastruktūros objekto ar jo dalies nuosavybės teisių, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto, nepakeisti remiamos veiklos pobūdžio, tikslų, projekto įgyvendinimo sąlygų.
4.3.2.12.	Užtikrinti, kad visos įgytos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (jei taikoma).
4.3.2.13.	Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pranešti Utenos regiono VVG apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, pasikeitimus.
4.3.2.14.	Pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:
	1.1. Pareiškėjo rašytinis pasižadėjimas sukurti naują (-as) darbo vietą (-as);
	1.2. Seniūnijos išduota pažyma apie fizinio asmens deklaruotą gyvenamąją vietą (<i>taikoma pareiškėjui fiziniam asmeniui</i>);
	1.3. Žemės ūkio ir kaimo verslo registro ir Ūkininkų ūkių registro pažymos (<i>taikoma pareiškėjui ūkininkui</i>);
	1.4. Pareiškėjo rašytinis pasižadėjimas į kuriamą (-as) naują (-as) darbo vietą (-as) įdarbinti (-i) kaimo gyventoją (-us).
	2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:
	2.1. Iki paraiškos pateikimo patirtas bendrąsias išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos-faktūros, banko sąskaitos išrašai ir kt.) (jei taikoma).
	3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:
	3.1. Komeraciniai pasiūlymai;
	3.2. Interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „PrintScreen“);
	3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti siūlomas kainas.
	4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:
	4.1. Pareiškėjo rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą),

vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);

4.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.3. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.4. Juridinio asmens statusą patvirtinantys dokumentai (įstatai, registracijos pažymėjimas, kt.);

4.5. Asmens tapatybės dokumento kopija;

4.6. Seniūnijos išduota pažyma apie fizinio asmens deklaruotą gyvenamąją vietą (*taikoma fiziniams asmenims*);

4.7. Žemės ūkio ir kaimo verslo registro ir Ūkininkų ūkių registro pažymos (*taikoma pareiškėjui ūkininkui*);

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai);

5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.3. Paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

5.4. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo

atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“);

5.5. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.6. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.7. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.8. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.9. Praėjusiųjų ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai (*naujai įregistruoti juridiniai asmenys pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą*);

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu <http://www.utenosvvg.lt/informacija-pareiskejams/dokumentu-formos/> (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu <http://www.utenosvvg.lt/informacija-pareiskejams/dokumentu-formos/>. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių atskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);

7.2. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens

	<p>sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis.</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas);</p> <p>8.2. Pareiškėjo raštas, kuriame nurodoma, kokių adresu bus laikomas įsigytas ilgalaikis turtas;</p> <p>8.3. Pareiškėjo raštas, kuriame nurodoma, nuo kokios sumos apskaitomas ilgalaikis turtas.</p>
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.
- 2 priedas „Vietos projekto verslo plano forma“.
- 3 priedas „Vienos įmonės deklaracija“.
- 4 priedas „Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“.